

თავდაცვის სამინისტრო

გენერალ გიორგი კვინიტაძის ქ. N20
0112 თბილისი, საქართველო
+995 32 254 35 35
mod@mod.gov.ge

02 მარტი 2026

MOD 6 26 00280347

European Bureau for Conscientious Objection (EBCO)

ელ-ფოსტა: ebco-report@ebco-beoc.org

თქვენი 2025 წლის 13 ნოემბრის (რეგ.: №1551034; 14.11.2025) განცხადების პასუხად, გაცნობებთ, რომ თავდაცვის კოდექსის თანახმად, სავალდებულო სამხედრო სამსახურს ეწოდა წვევამდელთა ეროვნული სამხედრო სამსახური. ზოგადად სამხედრო სამსახურის, მათ შორის წვევამდელთა ეროვნული სამხედრო სამსახურის, პროფესიული სამხედრო სამსახურისა და სარეზერვო სამხედრო სამსახურის გავლასთან დაკავშირებული საკითხები რეგულირდება თავდაცვის კოდექსით.

თავდაცვის კოდექსის 62-ე მუხლის პირველი ნაწილის მიხედვით, წვევამდელთა ეროვნულ სამხედრო სამსახურში სავალდებულო გაწვევას ექვემდებარება 18 წლიდან 27 წლამდე პირი, რომელიც იმყოფება წვევამდელთა სამხედრო აღრიცხვაზე და არ აქვს წვევამდელთა ეროვნულ სამხედრო სამსახურში გაწვევისგან გათავისუფლების ან წვევამდელთა ეროვნულ სამხედრო სამსახურში გაწვევის გადავადების საფუძველი. აღნიშნული საფუძველები გათვალისწინებულია თავდაცვის კოდექსის 64-ე და 65-ე მუხლებით. ასევე, წვევამდელთა ეროვნული სამხედრო სამსახურიდან გათავისუფლების/ვადადმდე გათავისუფლების საფუძველები განსაზღვრულია თავდაცვის კოდექსის 75-ე მუხლით.

აღნიშნული კოდექსის 72-ე მუხლის მეორე ნაწილის თანახმად, წვევამდელთა ეროვნული სამხედრო სამსახურის ვადებია: ა) საბრძოლო ქვედანაყოფში სამსახურისთვის - 6 თვე; ბ) საბრძოლო მხარდაჭერის ან საბრძოლო უზრუნველყოფის ქვედანაყოფში სამსახურისთვის - 8 თვე; გ) უმცროს სამეთაურო თანამდებობაზე, საშტაბო თანამდებობაზე ან წინასწარ განსაზღვრული სპეციალობის თანამდებობაზე - 11 თვე.

ამასთან, თავდაცვის კოდექსის 73-ე მუხლი ითვალისწინებს წვევამდელთა ეროვნულ სამხედრო სამსახურთან დაკავშირებულ პრივილეგიებს. მათ შორის, წვევამდელთა ეროვნულ სამხედრო სამსახურში საკუთარი სურვილით გაწვეულ პირს წვევამდელთა ეროვნულ სამხედრო სამსახურში დაწესებული ანაზღაურება მიეცემა 30 პროცენტით მეტი ოდენობით. ამავე მუხლის თანახმად, წვევამდელთა ეროვნულ სამხედრო სამსახურში გაწვეულ პირს უნარჩუნდება სამუშაო ადგილი და საჯარო დაწესებულებაში არსებული შრომის ანაზღაურება.

საქართველოს მთავრობის შესაბამისი დადგენილებებით, 2024 წელს წვევამდელთა ეროვნულ სამხედრო სამსახურში გასაწვევ პირთა მაქსიმალური რაოდენობა განისაზღვრა 2400-ით, ხოლო 2025 წელს - 4510-ით.

თავდაცვის კოდექსის IX თავი არეგულირებს თავდაცვის ძალების რეზერვთან და სარეზერვო სამხედრო სამსახურთან დაკავშირებულ საკითხებს. კერძოდ, თავდაცვის

ძალების რეზერვი მოიცავს აქტიურ რეზერვსა და სამობილიზაციო რეზერვს. პირი თავდაცვის ძალების აქტიურ რეზერვში ირიცხება ნებაყოფლობით, 18 წლიდან 60 წლამდე. აქტიურ რეზერვში მყოფი პირის აღრიცხვას ახორციელებს თავდაცვის ძალები, სამხედრო მოსამსახურის აღრიცხვისთვის დადგენილი წესით. აქტიური რეზერვისტის გამოძახების და მის მიერ სამხედრო სამსახურის გავლის პერიოდი კალენდარული წლის განმავლობაში არ უნდა აღემატებოდეს 45 დღეს, გარდა საომარი მდგომარეობისა ან/და საგანგებო მდგომარეობისა და საგანგებო სიტუაციისა, აგრეთვე დამატებითი კონტრაქტით გათვალისწინებული პირობებისა. აქტიური რეზერვისტი სარგებლობს სამხედრო მოსამსახურის სტატუსით და სამხედრო სამსახურის გავლის დროს მასზე ვრცელდება პროფესიულ სამხედრო მოსამსახურესთან დაკავშირებული ურთიერთობის მარეგულირებელი კანონმდებლობა.

სამობილიზაციო რეზერვში ჩარიცხული პირი გაიწვევა საომარი მდგომარეობის, საგანგებო მდგომარეობის, საგანგებო სიტუაციის დროს, ასევე სამობილიზაციო მზადყოფნის შემოწმების ან/და რეზერვისტების მომზადების მიზნით. სამობილიზაციო რეზერვში ჩარიცხული პირები გაიწვევიან სამინისტროს მიერ განსაზღვრული რაოდენობით. მაღალი მზადყოფნის სამობილიზაციო რეზერვში ჩარიცხული პირის გაწვევის ვადა კალენდარული წლის განმავლობაში არ უნდა აღემატებოდეს 15 დღეს, ხოლო 10 წლის განმავლობაში – 120 დღეს. ზოგად სამობილიზაციო რეზერვში ჩარიცხული პირის (გარდა წვევამდელთა სამხედრო აღრიცხვაზე მყოფი პირისა) შემთხვევაში კი გაწვევის ვადა კალენდარული წლის განმავლობაში არ უნდა აღემატებოდეს 15 დღეს. აქვე გაცნობებთ, რომ სამობილიზაციო რეზერვზე უარის თქმის შემთხვევები ბოლო წლებში თავდაცვის სამინისტროში არ დაფიქსირებულა.

თავდაცვის კოდექსის 76-ე მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად, პროფესიული სამხედრო სამსახური არის საკონტრაქტო სამხედრო სამსახური (კონტრაქტზე დაფუძნებული, ნებაყოფლობითი, ვადიანი სამხედრო სამსახური) და არასაკონტრაქტო სამხედრო სამსახური (უვადო სამხედრო სამსახური). ამავე კოდექსის 77-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, პროფესიულ სამხედრო სამსახურში მიიღება საქართველოს მოქალაქე, რომელიც არის არანაკლებ 18 წლის. კოდექსის 76-ე მუხლის მე-5 ნაწილის თანახმად, საკონტრაქტო სამხედრო სამსახურის სამხედრო მოსამსახურეს პროფესიული სამხედრო სამსახურის გასავლელად უფორმდება კონტრაქტი, რომლითაც განისაზღვრება სამხედრო სამსახურის ვადა.

საქართველოს პარლამენტის შესაბამისი დადგენილებებით, 2024 და 2025 წლებში საქართველოს თავდაცვის ძალების შტატიან სამხედრო მოსამსახურეთა მაქსიმალური რაოდენობა განისაზღვრა 37 000-ით.

საჯარო სკოლებში სამხედრო განათლებასთან დაკავშირებით გაცნობებთ, რომ საქართველოს თავდაცვის ძალების ქვედანაყოფებიდან შერჩეული მოსამსახურეების, ასევე საქართველოს თავდაცვის ძალების რეზერვში ჩარიცხული ყოფილი სამხედრო მოსამსახურეების მიერ, საქართველოს საჯარო სკოლებში, ხორციელდება საპილოტე საგნობრივი პროგრამა - „სამხედრო საქმე“. გარდა ამისა, პროექტის - „ჩვენი ჯარი“ ფარგლებში, საქართველოს ზოგადსაგანმანათლებლო და უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებებში ტარდება გაცნობითი პრეზენტაციები საქართველოს თავდაცვის ძალების შესახებ.

ასევე გაცნობებთ, რომ „არასამხედრო, ალტერნატიული შრომითი სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონი, ადამიანის უფლებათა საყოველთაოდ აღიარებული საერთაშორისო პრინციპებიდან გამომდინარე და საქართველოს კონსტიტუციით გარანტირებული რწმენის, აღმსარებლობისა და სინდისის თავისუფლების შესაბამისად, არეგულირებს საქართველოს მოქალაქეთა და საქართველოში სტატუსის მქონე მოქალაქეობის არმქონე პირთა მიერ სამხედრო ვალდებულების არასამხედრო, ალტერნატიული შრომითი

სამსახურის ფორმით მოხდასთან დაკავშირებულ სამართლებრივ ურთიერთობებს. ამავე კანონის მე-3 მუხლის პირველი პუნქტის მიხედვით, არასამხედრო, ალტერნატიული შრომითი სამსახური არის საზოგადოებრივად სასარგებლო სამოქალაქო სამსახური, რომელიც ცვლის სამხედრო სამსახურს და ემყარება სამხედრო ვალდებულების სამხედრო სამსახურის გავლის ფორმით მოხდაზე უარის თქმის დასაბუთებას რწმენის, აღმსარებლობისა და სინდისის თავისუფლების საფუძველზე. აღნიშნული კანონის მე-6 მუხლის პირველი პუნქტის თანახმად, არასამხედრო, ალტერნატიული შრომითი სამსახურის გავლის ვადაა 11 თვე.

„არასამხედრო, ალტერნატიული შრომითი სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-6 მუხლისა და მე-18 მუხლის მე-3 პუნქტის თანახმად, პირთა არასამხედრო, ალტერნატიულ შრომით სამსახურში გაწვევას, ასევე, არასამხედრო, ალტერნატიული შრომითი სამსახურის რეზერვში ჩარიცხული პირის აღრიცხვას, გაწვევას, გამოძახებას უზრუნველყოფს საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო. სწორედ აღნიშნულ სამინისტროს ეგზავნება განსახილველად სამხედრო ვალდებულების სამხედრო სამსახურის გავლის ფორმით მოხდაზე უარის თქმის შესახებ წვევამდელთა განცხადებები.

წვევამდელის მიერ სამხედრო სამსახურისათვის ან არასამხედრო, ალტერნატიული შრომითი სამსახურისათვის თავის არიდებასთან დაკავშირებული პასუხისმგებლობა განსაზღვრულია საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსით.

აქვე გაცნობებთ, რომ წერილში ნახსენები სამართლებრივი აქტები ხელმისაწვდომია იუსტიციის სამინისტროს სსიპ - საკანონმდებლო მაცნეს ოფიციალურ ვებ-გვერდზე - matsne.gov.ge.

პატივისცემით,

საქართველოს თავდაცვის სამინისტრო / ადმინისტრაცია
ადმინისტრაციის უფროსის მოადგილე
გაბოძე თეონა

თეონა გაბოძე
27.02.26